

VI. Kasvatuslautakunta.

Kasvatuslautakunnan kertomus vuodelta 1911 ¹⁾ oli seuraavaa sisällystä:

Kasvatuslautakuntaan ovat vuonna 1911 kuuluneet pankinjohtaja Karl W. Saurén puheenjohtajana, aistivalliskoulujen tarkastaja V. Forsius varapuheenjohtajana sekä vapaaherra E. Cedercreutz, vapaaherratar A. af Schultén ja protokollasihteeri Osk. Zitting ynnä osan vuotta koulunjohtajatar Signe Häggman ja hänen kuoltuaan opettajatar Bertha v. Nandelstadh jäsenenä. Vapaaherra Cedercreutz ja neiti v. Nandelstadh, joiden vuoro oli vuoden päättyessä lautakunnasta erota, on valittu uudelleen kolmivuotiskaudeksi 1912—14.

Vuonna 1911 on kasvatuslautakunnan toiminta jatkunut saman suunnitelman mukaan kuin edellisinäkin vuosina. Lautakunnan alaisissa 9 kasvatuslaitoksessa ja koulusiirtolassa, jotka pääasiallisesti ovat verrattavissa kaupungin kansakouluihin ja niiden jatkuoluokkiin, on opetusta mikäli mahdollista toimitettu näille vahvistettujen opetuskaavain mukaisesti, ja yksityisten luo elätteelle annettujen hoidokkiensakin opetuksesta on lautakunta koettanut pitää mahdollisimman hyvää huolta. Samoin kuin aikaisemmin yksityisissä tapauksissa on tänäkin vuonna eräille kasvatuslaitoksista päässeille oppilaille hankittu tilaisuus käydä sopivia jatkokouluja, ja on kustannukset, mikäli niitä on ollut, suoritettu lautakunnalle tätä tarkoitusta varten myönnettyistä varoista. Rippikouluikäisille lapsille on kustannettu erikoinen rippikouluopetus, elleivät he ole voineet käydä yleistä rippikoulua niissä seurakunnissa, missä eri laitokset sijaitsevat.

1911 vuoden alussa oli 172 poikaa ja 59 tyttöä eli yhteensä 231 lasta kasvatuslautakunnan hoidon ja silmälläpidon alaisina. Vuoden varrella on huollettaviksi otettu 31 poikaa ja 23 tyttöä, kun taas samana vuonna 45 poikaa ja 7 tyttöä on lakannut nauttimasta lautakunnan huolenpitoa. 1911 vuoden päättyessä oli siten

¹⁾ Kertomusta seuranneista taulutiedoista ei eräitä ole tässä julkaistu.

jällellä 158 poikaa ja 75 tyttöä eli yhteensä 233 lasta kasvatustaloutakunnan huollettavina.

Edellä mainituista hoidokeista oli 22 pienempään ammatinharjoittajain, käsityöläisten, vahtimestarien y. m. s. lapsia sekä 41 tehdastyöläisten tai ammattitaitoa omaavain työläisten lapsia, jota vastoin muut olivat ilmoitettua ammattitaitoa vailla olevain työläisten tai sellaisten henkilöjen lapsia, joista lähempiä tietoja puuttui. Huostaan otetuista kouluikäisistä lapsista ei 17 ollut ensinkään käynyt kansakoulua tai oli ennen aikojaan keskeyttänyt koulunkäyntinsä, 9:ssä oli huomattavana ilmeistä sukuhuononemista, perinnöllisiä huonoja taipumuksia tai tavalla tai toisella esiintyvää henkistä vajanaisuutta, 62 oli syntynyt avioliiton ulkopuolella, 200:lla oli, mikäli oli tunnettua, molemmat vanhemmat elossa, vaikka nämä monessa tapauksessa elivät erillään, 49 oli varhain kadottanut isänsä ja 36 äitinsä, 16 lapsella oli huostaan otettaessa isintimä ja 9:llä emintimä, tässä ottamatta huomioon niitä lukuisia tapauksia, jolloin isä tai äiti julkisesti elivät salayhteydessä; jompikumpi vanhemmista tai molemmat olivat tiettävästi rikoksesta rangaistuja 10 tapauksessa, kun taas jompikumpi vanhemmista tai molemmat olivat suuressa määrin juoppouteen vajonneita 87 tapauksessa ja sangen suuri köyhyys vallitsi lasten kodeissa 51 tapauksessa.

Niistä 285 lapsesta, jotka vuoden umpeen tai jonkin osan siitä nauttivat kasvatustaloutakunnan huolenpitoa, oli heinäkuun 1 päivänä 2 täyttänyt 7 vuotta, 6 täyttänyt 8 vuotta, 19 täyttänyt 9 vuotta, 17 täyttänyt 10 vuotta, 21 täyttänyt 11 vuotta, 41 täyttänyt 12 vuotta, 32 täyttänyt 13 vuotta, 51 täyttänyt 14 vuotta, 38 täyttänyt 15 vuotta, 30 täyttänyt 16 vuotta, 18 täyttänyt 17 vuotta ja 10 täyttänyt 18 vuotta. 149 lapsella oli suomi ja 136 lapsella ruotsi äidinkielenä. Lasten ryhmittäminen eri kasvatustaloutosten ja koulu-siirtolain kesken näkyy tämän oheisesta taulusta 1, josta myös käy selville elatuspäiväin luku eri laitoksissa sekä keskekustannukset kunkin oppilaan päivittäisestä elatuksesta, siihen lukematta koulunkäynnistä, vaatteista y. m. s. olleita menoja.

Huollettaviksi otettujen lasten terveydentila on ylipäätään ollut hyvä; sairaalahoidon tarpeessa olevat on tuotu Helsinkiin, elleivät ole voineet saada tarpeellista hoitoa lähimmässä kunnan sairaalassa.

Useimpiin taloutakunnan hoidokkeihin nähden on tänäkin vuonna voitu todeta, että heidän käytöksensä ei ole antanut aihetta mainittavasti painaviin muistutuksiin. Kuitenkin on kurinpidollisia vaikeuksia ilmaantunut Bengtsårin kasvatustaloutoksessa, johtuen nämä etusijassa siitä, että laitoksen johtaja on suuren osan vuotta ollut taudin tähden estettynä itse hoitamasta virkaansa.

Kun ilmoituksia eronneista oppilaista ei saavu lautakunnalle näiden lakattua nauttimasta lautakunnan huolenpitoa, on mahdollonta heistä antaa luotettavia tietoja. Mikäli kasvatuslautakunnan tietoon on tullut, ovat kuitenkin useimmat pojat, senkin jälkeen kun ovat lakanneet olemasta lautakunnan silmälläpidon alaisina, yleensä käyttäytyneet hyvin ja elättäneet itsensä kunnollisella työllä, jota vastoin muista ja erittäinkin laitoksista päässeistä tytöistä varsin moni on lisännyt pääkaupungin kaduilla liikkuvia joutilaiden joukkoja.

Kuluneenakin vuonna on kasvatuslautakunta 6 tapauksessa ainoastaan holhouslautakunnan ja raastuvanoikeuden myötävaikutuksella voinut saada hoitoonsa lapsia, joiden vanhemmat ovat vastustaneet sellaista toimenpidettä. Sihteerin huolena oleva holhoojantoimi on siten lisääntynyt 65 tapaukseksi, jotka käsittävät yhteensä 103 lasta, kun taas 1 tapauksessa toinen henkilö on määrätty 3 lapsen holhoojaksi.

Kasvatuslautakunnan toiminnasta on vuoden varrella ollut kustannuksia Smk 126,586: 78, josta määrästä on tarverahoiksi sekä lautakunnan sihteerin ja vahtimestarin palkkioiksi käytetty Smk 4,363: 90. Kun lautakunnan menot oli vahvistetussa vuosirahansäännössä laskettu 145,800 markaksi ja Bengtsårin kasvatuslaitoksen menoista Smk 4,459: 78 on voitu suorittaa Bengtsårin maatilän käteisten tulojen ja menojen välisellä erotuksella, on lautakunnan tarkoituksiin osotetuista varoista säästynyt 23,673 markkaa. Menojen jakautuminen eri laitosten kesken näkyy tämän oheisesta taulusta 2.

Sen johdosta että Bengtsårin kasvatuslaitoksen johtaja on, niinkuin jo mainittiin, suuren osan vuotta ollut taudin tähden estettynä itse hoitamasta virkaansa, ei, kun muutoinkin oli vaikea saada sopivaa henkilöä virkaa hoitamaan, täydellistä maanviljelyskirjanpitoa voitu, niinkuin aikomus oli, ottaa käytäntöön Bengtsårin maatilalla vuonna 1911, mutta on näin tehty 1912 vuoden alusta.

Taulu 1. Kasvatustaloutakunnan huoltamain lasten ja niiden elatuspäiväin luku y. m. vuonna 1911.

	Oppilaita tammik. 1 p:nä 1911.		Tullut lisää v. 1911.		Eronnut v. 1911.		Jälellä tammik. 1 p:nä 1912.		Elatuspäiviä.	Kustannus elatuspäivää kohden, penniä.
	Ruots.	Suom.	Ruots.	Suom.	Ruots.	Suom.	Ruots.	Suom.		
Kasvatustaloutokset:										
Bromarvin Bengtsår	32	28	5	10	13	17	24	21	19,945	47
Sipoon Paipinen.....	14	—	6	—	3	—	17	—	5,185	47
Nummen Tavola.....	—	24	—	3	—	4	—	23	7,963	40
Lohjan Karstu.....	—	15	—	20	—	15	—	20	6,247	41
Porvoon Lavers.....	20	—	6	—	7	—	19	—	7,146	52
Lohjan Outamo.....	—	18	—	7	—	5	—	20	6,741	46
Finbyn Aisböle.....	22	—	12	—	2	—	32	—	8,821	48
Vihdin Vanjoki.....	—	21	—	16	—	14	—	23	9,550	40
Porvoon pikkukoulu, Vekkoski.....	8	—	1	—	6	—	3	—	2,486	50
Yksityisten hoidettaviksi annettuja tai muihin kasvatustaloutuksiin tai ammattikoul. otettuja	5	24	6	6	5	5	6	25	8,560	91
Yhteensä	101	130	36	62	36	60	101	132	82,644	50

Taulu 2. Kasvatustaloutakunnan tulojen ja menojen summittais-tili vuodelta 1911.

Tuloja.	Smk. piä.		Menoja 1).	Smk. piä.	
Säästö vuodelta 1910.....	3,120	50	Tarverahamenoja.....	1,513	90
Nostettu rahatoimikonttorista	115,000	—	Kasvatustaloutokset:		
Korvausta turvakodeissa hoidetuista lapsista.....	2,228	71	Bromarvin Bengtsår.....	39,881	81
Bengtsårista kertyneitä veroja.....	5,267	44	Sipoon Paipinen.....	8,642	13
Yhteensä	125,616	65	Nummen Tavola.....	8,917	85
			Lohjan Karstu.....	8,428	38
			Porvoon Lavers.....	9,082	68
			Lohjan Outamo.....	12,434	26
			Finbyn Aisböle.....	14,956	35
			Vihdin Vanjoki.....	9,431	57
			Porvoon pikkuk., Vekkoski	2,570	75
			Yksityisten hoidettaviksi annetut ja lääkärinpalkkio..	7,877	10
			Yhteensä menoja	123,736	78
			Säästö vuoteen 1912.....	1,879	87
Yhteensä	125,616	65	Yhteensä	125,616	65

1) Tässä lueteltujen menojen lisäksi on kasvatustaloutakunnan palkkoihin käytetty 2,850 markkaa, jonka summan rahatoimikonttori on maksanut.

Taulu 3. Bengtsårin maatilán tulot ja menot vuonna 1911.

	Smk.	p:ää.		Smk.	p:ää.
Tuloja.			Menoja.		
Rahatuloja maatilasta	12,179	—	Rahamenoja maatilasta	7,719	22
Laskettu vuosivuokra maatilán rakennuksista	12,000	—	Puutarhurin palkka 1,200 mk, siitä vähennettyä 12 1/2 0/0:n valtioapu	1,050	—
Yhteensä	24,179	—	Pehtorin palkka 1,000 mk, siitä vähennettyä 12 1/2 0/0:n valtioapu	875	—
			Karjakon palkka 900 mk, siitä vähennettyä 12 1/2 0/0:n valtioapu	787	50
			Hoidokkien tekemät 7,015 päivätyötä maatilán hyväksi à 75 penniä	5,261	25
			Yhteensä menoja	15,692	97
			Voittoa maatilasta v. 1911 ..	8,486	03
Yhteensä	24,179	—	Yhteensä	24,179	—